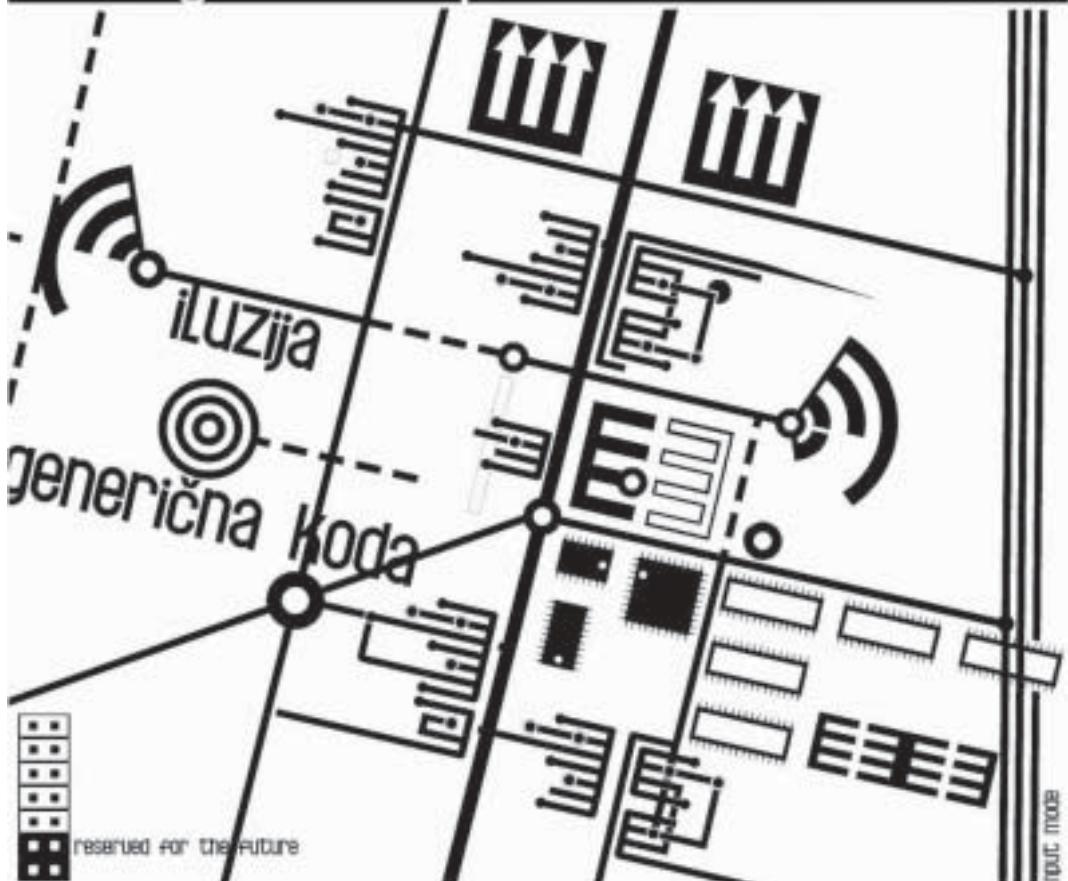

MASOVNA -
ZAVOD NEINSTITUCIONALNE KULTURE

27. Številka glasila

MASINFO

/view>>genericsimple>>cd.1440/4550>>er

Mladi in politika

(oblikovanje kolektivne identitete in promocijske strategije)

Pričujoči tekst je namenoma nastal nekaj dni po lokalnih volitvah. Kritičnim besedam je potrebno včasih odmeriti pravi trenutek. Da sprožijo premislek in ne potegnejo za seboj neželenih negativnih reakcij. Slabosti sodelovanja mladih na volilnih listah bi prav gotovo prekrale dobre strani tega procesa. Če seveda dopustimo možnost, da so volitve vsaj minimalna možnost za spremembe na boljše. In da se preko volilnega odločanja resnično prenaša volja posameznika. Postmoderni časi zahtevajo postmoderne rešitve. Včasih so delavci volili delavske stranke, srednji sloj meščanske itd. Delavskih strank seveda ni več, pokopala jih je meščanska estetika. Zato pa trž volivce zahteva nove marketinške pristope pri iskanju novih tržnih niš. Tako se je kmalu oblikovala upokojenska stranka, ki naj bi zastopala interese starejše populacije. Čez nekaj časa pa se je oblikovala še stranka za najmlajše volivce, ki naj bi zastopala njihove interese. Delitve so očitno generacijske, torej so postale pomembne predvsem posebnosti, ki se tičajo posameznih starostnih skupin. Pri tem seveda nikakor ne sledi, da so te posebnosti najpomembnejša vprašanja za posameznico/ka in družbo, ampak kvečemujo da to se po teh posebnostih lahko ponudi identifikacijo posameznico/ka s stranko. Oseba se prepozna v simboličnem pomenu stranke ali liste, v našem primeru v mladostni energiji, v drugem primeru pa v modrosti starosti. Najpomembnejše za volilni uspeh pa je oblikovanje kolektivne identitete, Mladih z veliko začetnico. Poskusi, da bi Mlade lahko kvantitativno opredelili, torej s številom let, so precej neuspešni, saj opredeljevanje za Mlade ni samo starostno pogojeno, ampak vsebuje veliko drugih faktorjev, ki določajo zavest. Zavest, da si mlad po srcu. In tu se najde tista točka, na kateri lahko gradijo vse mladinske liste in stranke mladostnih. Na točno tej zavesti, ki je lahko resnična ali pa lažna. V obeh primerih pa iluzorna. Resnična je toliko, kolikor se pokriva z dejanskim počutjem in večji odprtosti do novosti, lažna pa takrat, ko se le pretvarja, da je resnična, dejansko pa hrepeni po nespremenljivosti družbe, po žlahtni konzervativnosti in zlikanih hlačah. Obe zavesti pa sta

dejansko iluzorni, kajti zavest biti mlad ne pozna sebi lastnih zaključkov. Pa še v večini primerov je vezana na družbene norme, do kdaj se spodobi biti mlad. In kdaj se spodobi biti star.

Sedaj smo orisali nastanek identitete mladosti. V njej lahko prepoznamo resnično željo po spremembah. Novi, mladi ljudje zamenjajo stare, iztrošene ljudi. Vendar gre tu le za spremembo, ki že od daleč smrdi po reprodukciji delovne sile. Stare delavce zamenjamo z novimi delavci. Da se vsaj ohrani ali tudi poveča storilnost. In prav zaradi tega želja po spremembi ni usmerjena v spremembe. Usmerjena je nekam v prazno upanje. Zamenjava ljudi na določenih položajih ne zagotavlja spremembe. Največkrat je sploh ne. Posameznik v sistemu postane zelo fleksibilen, če hoče obstati. Želja po spremembi je lahko še kako resnična, vendar to ni dovolj. Tudi ljudje, ki kandidirajo na novih listah, si dejansko želijo spremembe. A zanašajo se na osebno moč posameznika, njegovo moralno veličino, monolitno zgradbo njegove psihe, na katero zunanji svet nima vpliva. In tu je ost kritike tista, ki mora lažne upe, porojene v resničnih željah, razkriti. Želja po spremembah je resnična, ljudje si želijo sprememb. Torej so spremembe nuja. Spremembe na boljše. Vendar spremembe na boljše ni iskati v prerazedelitv velikosti dveh kupčkov (beri prerazporeditv denarja v proračunu), ampak s spremembami vseh procesov, ki vodijo k nastajanju kupčkov. Od proizvodnje materialnih sredstev, reprodukcije človeškega materiala do vzgoje ideološke zavesti znotraj izobraževalnih ustanov in medijskega prostora. Za večjo svobodo in osebno zadovoljstvo. In tu se želje ne delijo več na želje mladih in starih. Niti ne na stare in mlade želje. Delijo se lahko samo na želje po spremembi in na želje po statusu quo.

Uspeh novih list in novih strank na nedavnih volitvah priča o dejansko obstoječi želji po spremembi. Ne dvomim, da bo taista želja prisotna tudi na naslednjih volitvah. Ad infinitum...

Marko Rusjan

*Masinfo - glasilo Zavoda Masovna
Vpis v Evidenco javnih glasil št. 1718
Glavni in odgovorni urednik: Marko Rusjan
Tehnično urejanje: Simon Markič*

Prispevki v tej številki so pripravili Mitja Pekeč, Boštjan Rupnik, Marko Rusjan in Varja Velikonja.

Mrežo poezije ureja Neža Kodrič.

Naslovnica: Mbekec: Generični kod ali iluzija?

*Izid glasila omogoča MO Nova Gorica
Tisk: Tiskarna ZIP Solkan, naklada: 2.500 izvodov
Nova Gorica, november 2002*

Prispevke, obvestila in komentarje za naslednjo številko pošljite na elektronski naslov zavod@masovna.org ali na Zavod Masovna, p.p.1, 5000 Nova Gorica, ter na tel. št. 040 631-073.

Masinfo na internetu: <http://www.masovna.org/masinfo>

Novo štetje na Mostovni

Na Mostovni to soboto začenjamo znova. Dosedanji dogodki so bili preizkus, koliko star i zidovi še prenesejo. Od sedaj naprej bo dogajanje oživljalo prenovljene prostore, ki se morajo v gostoljubnosti še izkazati. Stara Mostovna je imela nek čar, domačno starinsko in nekakšno samoumevno sproščenost, da se si v njej počutil lepo. S prenovo se je vsaj zame veliko tega izgubilo - kar pa še ne pomeni, da nove vsebine ne bodo vdahnilne Mostovni še prepoznavnejšega in prijaznejšega značaja.

Opis "prenovljeni prostori" je preveč obetajoč za stanje, na kakršno boste naleteli prvi obiskovalci uvajalnega programa. Poletne zamude in zapleti pri urejanju notranjosti so naredile svoje in Mostovna je danes še daleč od tega, kar smo nameravali narediti. Namesto z urejenim centrom, s kakršnim se lahko pohvalijo marsikje drugje, smo se zaenkrat sprizaznili s spomini na betonsko-bunkerske čase. A glede na dosedanje dogodke in oblube kar počez bi bilo preveč naivno (kolikor je to še mogoče..) čakati, da bodo prostori v celoti takšni, kot smo jih imeli v mislih pri načrtovanju nove oblike in vsebine. Slednji smo tokrat dali prednost pred izgledom, ki se bo dograjeval in dopolnjeval postopoma, skladno s postopnim uvajanjem dejavnosti. Sprva bo pripravljen družabni prostor - kavarna za manjše koncerte, predstavitev in srečanja. Sledila bo čitalnica z info točko, nato klubski prostori, velika dvorana in galerija.

Tako kot na stari Mostovni vas tudi na novi vabimo k obisku in udeležbi. Razumevanje in uvidevnost do začetne nerodnosti in robostoti sta še vedno nujno potrebna obvezna oprema...

23. novembra se Mostovna spet odpira, po šestih letih spet na začetku. A od tu dalje lahko gre samo še na boljše.

Simon Markič

Podrobnejši program preučite na zadnji strani.

Predavanja se pričnejo ob 19. uri, prost vstop.

Koncerti in DJ večeri se pričnejo ob 21.30 uri.

Vstop na koncert Rambo Amadeus je brezplačen – navali narode. Vstopnina za koncerte 500 SIT, DJ večeri – prost vstop. Info in morebitne spremembe: www.masovna.org

Na otvoritvenem večeru, ob 21.45 – Otvoritev razstave fotografij **Mostovna in time (MIT/012002)** fotografa Davida. Razstava **Mostovna in time** ponuja kronološki pregled prenavljanja Mostovne. Na fotografijah je predstavljena Mostovna pred, med in po rušenju zidu. Ker je Mostovna še nedokončana, so tudi leseni nosilci fotografij temu primerni. Fotograf ni iskal umetniške globine, temveč je uporabil reportažni stil, ki prikazuje spremembe Mostovne skozi leta. Premierno bo predvajana skladba **Mostovna 99a**, ki je nastala posebej za razstavo. Avtor in izvajalec: **Audioworx**.

25.11. Prevzem Mostovne iz rok predstavnikov občine, okrogla miza "Na robu mesta ali na robu družbe?"
Mostovna, ob 13h.

Nadaljevanje predavanj iz cikla "Lahko nekaj vprašam?"

07.12. Darij Zadnikar: Zapatisem – revolucija onkraj paradigm

14.12. Nikolai Jeffs: Možnosti in nezmožnosti neposredne demokracije

21.12. Tomaž Trplan: Rehabilitacija politike – libertarni municipalizem Murraya Bookchina

Predavanja bodo na Mostovni, začetek ob 19h.

22.11.

Otvoritev festivala

Mestna Galerija ob 21:30, prost vstop

All Capone Štrajh Trio

Na otvoritvenem večeru nam bodo godalci postregli s svojim virtuzozno-burkaškim babilonom glasbenih govoric, kjer so računalnik, gramofon in telefonček enakovreden sogovornik violinam - da o lochomotivu niti ne govorimo.

Gost na gramofonu: DJ SSF Simon Stojko

Video: www.mp4.com/media/8/8635.html

Info: www.desktopmusic.si

Spored predavanj v Mestni galeriji

23.11.

Jaka Železnikar, Jezik v mediju: besedna umetnost na internetu

Razlike med tiskanim in elektronskim jezikovnim izrazom.

24.11.

Daniel Lovas, Upodabljanje brez svetlobe

Simulacija razsvetljave v računalniški 3D grafiki brez uporabe luči, ampak le s spremno uporabo tekstur oz. materialov.

26.11.

Matjaž Hmeljak, Računalniška umetnost ob kavici

Nekaj osebnih misli profesorja Hmeljaka na temo računalniške umetnosti, s katero se ukvarja že trideset let.

28.11.

Vuk Čosić, Net.art - od marge do klasike

Zgodovinski pregled razvoja net.arta kot umetnostnega formata od zgodnjih začetkov ustvarjanja skupnosti do kompletnega sprejema v okrilje umetnostnega sistema.

Predavanja začenjajo ob 18. uri

Koncertni program:

23.11. Mostovna (kavarna) ob 22:00

Rambo Amadeus

Otvoritev Mostovne, prost vstop.

29.11. Mostovna (kavarna) ob 21:30 – zaključek festivala

RX:TX influences vs. Audioworx

Nastopajo: Audioworx, DJ Ivol in DJ Miha Klemenčič (Random Logic)

Vstopnina 400 SIT

Radio Mostovna oddaja vsak petek ob 20h na frekvencah Radia Robin

Mostovna: Priključek, dodatek ali genetsko vpet del Nove Gorice

Že dolgo me muči (in utruja) debata okoli Mostovne. Že dolgo si želim kaj dodati k temu. In prav tako dolgo je trajalo, da se je to zgodilo. In zdaj, ko sem pred tem, da moram nekaj napisati, mi besede kar nočejo izpod prstov, pravzaprav, preveč je misli, ki si želijo svoje mesto na tem kosu (recikliranega?) papirja. Prav, pa gremo prav počasi.

Nova Gorica (nadalje NG) kot mesto nima prav velike zgodovine, je pa ta nekako specifična (to mirno lahko rečemo) in posebna v vseevropskem merilu. Zakaj? NG nastane brez neke zgodovinske usedline, značilne za nastanek mest. Tu ni nič drugega kot polja, obronki gozdov rišejo takratno pokrajino. Voditelj J.B. Tito hoča da mesto »sije« čez (takrat novo) mejo, da je moderno, socialistično, jasno berljivo, čim cenejše..., partijski voditelj I. Maček določi pozicijo mesta in gradnja se lahko začne. Mesto zaznamujejo široke ceste, objekti pa kot urbanistični spomeniki slavijo glavnega arh. Ravnikarja. Tu imamo prve montažne objekte (arh. D. Fürst), vrstne hiše, cel južni del stoji na izsušeni močvari... Prazno mesto naselijo novopečeni ponosni meščani: prišleki iz okoliških krajev in takratne juge. In kaj zato, se sprašuješ? No, vse to je v NG prisotno še danes. NG nosi v sebi genski zapis, ki je nastal ob njenem nastanku. Socializem je tukaj imel posebno kotacijo med ljudmi, vse to je še danes poznati v spektru javnega življenja. Seveda je mesto zraslo (igralništvo je hočeš nočeš bistven dejavnik razvoja), nastala je cela vrsta soseš, trgovin, barov, zaznati je interes po letališču, golf igrišču, kompleksu zabavišče-igralnica, ne pozabimo na hiše erotičnih izkustev, obeta se nam nova industrijska cona, imamo najmodernejšo knjižnico v Sloveniji (pa čeprav ne dela, kakor bi si želeli) in še kaj bi se dobilo (po mojem je premalo galerij). Imamo celo vrsto novih (pol)javnih objektov za katere skrbi (tudi) občina in vztrajni delavci v javni upravi (ni vse v denarju!!!). Ampak vse to ni dovolj.

Mladina je v tem procesu kristaliziranjem odnosa med privatnim in javnim vedno izgubljala. K sebi je ni absorbirala nobena skupnost (sploh pa ne privatni sektor; javni je pa itak bil preobremenjen sam s sabo), javnost se v dobrini veri vedno drži nazaj in tako je velik percent mladeža pristal na cesti (mamila, alkohol, tu lahko dodamo tudi beg možganov). Ups!

In tu nekje se (v pravem momentu) rodi tudi Zavod neinstitucionalne kulture Masovna najprej kot dobra misel, kasneje se prelevi v zibajoče rastočega gigantka, ki zahteva prostor zase. In ga tudi dobi. Na obrobju mesta, kjer samuje star objekt s prav imenitnim porekлом. Od nekdaj velik po dimenzijah, danes še ne povsem prenovljen (oz. nekje na pol), popolnoma funkcionalen (no, če dodamo elektriko),... pa vseeno prazen. Mostovna zdaj!, se ne sliši več pogosto v goriških logih. Naj to ne izveni kot kritika sodelujočih, naj pa tudi ne bo le še en odmev v naših (vaših) glavah.

Lahko razmišljamo naprej, a ne?

Se pravi, NG bo dobila še eno javno dvorišče, ki pa noče biti predpražnik občinski politiki, da se bo stresalo nanj vse, česar bo preveč na njihovem čevlju. Interesi obojih morajo preseči politično lobiranje, absolutno vrednotenje mora prevzeti kulturna javnost, ne politika.

Oblast vs. ljudje; v interesu NG (upam da tudi nove oblasti) je, da ohrani center za razvoj kulture mladih v mestu. Vse to je namreč (še kako) povezano z vsemi, ki v NG (in okolici) živijo in delajo. Mesto kot razvit infrastrukturni sistem zahteva tudi

take ustanove, ki ne delujejo v nekem zaprtem, pozicijskem, institucionalnem okviru, temveč tudi odprete sisteme z možnostjo hitrih odzivov na dogajanje v globalu. Mesto mora biti v socio-infrastrukturi plastični raznoliko, saj s tem vzgaja svoj nadaljnji samokritični kader (kulturni, volilni, pripadnostni, gospodarski, potrošniški, itd.). S tem gradi navzven; na svoji prepoznavnosti in umeščenosti v prostor, domače povedano, mesto postaja zanimivo in privlačno za različne uporabnike.

Kakšne so pa finančne alternative poslovanja zavoda? Kvalitetno ponudbo storitvene dejavnosti v ekonomskem svetu določa konkurenca in povpraševanje. Kdo pa jo določa v kulturi? No, pri kulturi vsekakor ne more biti odločilen le aspekt ekonomike - umetnosti. Očitno je število določilnic umetniške proizvodnje in porabe mnogo večje, odnos med njimi pa bistveno bolj zapleteni, kot denimo v proizvodnji in prodaji kruha. Ali mora biti, po drugi strani umetnik reven, da je uspešen? Ekonomski rizik je verjetno v umetnosti največji, kar (povečini) odbija kapital, določa pa nove odnose med uporabnikom, zavodom in financerjem.

Mostovna: priključek, dodatek ali genetsko vpet del Nove Gorice?

Verjetno še nekaj časa (ne-zaželeni) privesek občinski malhi se bo v razmerju do trga moral kasneje boriti z željami (in zmožnostmi) posameznikov in širšo družbeno usmeritvijo kulturnih smernic. Ali-ali? Ali je preživetje tako zagotovljeno? Spoznanje, da Mostovno gradi kar največ dejavnikov, je iz izhodišča gledano verjetno kar (pre)zahtevna naloga današnjemu somišljeniku. Ta vloga se bo s časom in vpetostjo med ljudi in institucije še poglabljala, ter vedno znova izpostavlja nove želje in interese. S.p. danes stojimo na razpotu, ki lahko ponuja zablodo, je pa definitivno lahko en velik plus v razvoju NG.

Interesna bitka (ki ni le ekonomska) se začenja, pričakovanja so velika in jaz sem za. Za Mostovno. Za kulturno-mladinsko-neprofitno ustanovo v NG. Kaj pa ti?

Mbekec

Udarniki polagajo katransko plast (foto David Verlič)

Kralj droge

Tanek in visok, na prvi pogled hipo. Njegove modre oči in predolgi lasje kakor da bi mu dajali žensko podobo. Po zdravniškem izrazu: evfoman. Prevedeno z daljšo razlago: pacient, ki teži za umereno izvzvanim blaženstvom kot posledico učinkovanja opojnih sredstev. Ob pomoči droge! LSD, heroin, hašiš, opij, preludin, petantin – vse to so bila njegova potovanja, sinestazijski odhodi v nepoznane galaksije.

Šestkrat so izpolnili njegov bolniški karton. To je njegovo šesto zdravljenje. Zadnje? On tega ne ve, ne vedo niti psihiatri, kateri gost je več kot dva meseca. Kadar govoriti o drogi, stiska usta, zajema zrak z goltanjem, prepleta prste in gleda v strop. Na listi zagrebških narkomanov njemu pripada častno mesto. Ne po letih, ampak po psihedeličnih izkušnjah.

Spoznaš sva se v bolnišnici, kamor je prišel po intervenciji Službe javne varnosti. Kdaj bo odšel, ne ve. Zadržali ga bodo najmanj pol leta, to je rok, ki je predpisani za takšne primere. Pogovor z njim so mi omogočili zdravniki, dovolili, da se pogovoriva sama. Mogoče že je to pokazatelj, vreden pozornosti.

Zaklenil sem vrata in se usedel nasproti lica fantu, ki to nikoli ni bil. S svojim izgledom me je spominjal na viteza: brado, lasmi in držanjem. Ampak on ni bil nikoli vitez, temveč narkoman in bolnik. Njegov zdravnik poudarja: »Zakon takih ne preganja, za njih ni kazni... ampak oni so vseeno tu! In ne pretiravamo, ko zvonimo na vse zvonove. Narkomanija je zaoralna v našo deželo!« Narkoman, ta mladi človek, katerega ime ni pomembno, je pred vami. Odgovarja na vprašanja, katerih mu zdravniki ne bodo nikoli hoteli postaviti.

Ko vlak spelje

Enačim ga z nevernikom. Šestič je prišel v roke psihiatru, sedaj kot kvalificirani narkoman. Najprej je bil proti pogovoru z novinarjem. Nato sem ga prepričal, da pove nekaj o sebi.

- Kako ste spoznali ta nerealni svet?

- Enostavno. S skodelico čaja. Odločili smo se poskusiti, a zatem smo srkali to toplo tekočino, v kateri je bila droga... vedel sem kako je droga škodljiva, bral sem v tisku, da se človek, ko jo nekoga dne prične jemati, več ne more vrniti... Zanimivo, tisti trenutek o tem nisem razmišljal. Bilo mi je božansko, fantastično, kakor moji partnerici. Odšla sva na svojo galaksijo, jaz sem jo objemal, jaz sem jo ljubkoval kot nikoli prej. Jaz sem bil nežen do nje in ona je čutila enako kot jaz. Ne vem. Idealno sva se ujemala. Vse, kar naju je motilo, je ostalo je za nama. V naročju z njo sem plaval proti zvezdam...

- Ali se je dalo vse to predvideti glede na utrgani prepovedani sedež?

- Ni. Kot sem slučajno postal družbena sirota, tako sem slučajno postal narkoman. Bila je dovolj, da mi pokloni tableto. Dali so mi jo, danes o tem razmišljam, morda iz prijateljskih pobud, morda zato, da postanem distributer droge. Popil sem čaj in naenkrat zagledal čarobne barve, odlepil se od telesa... ni bilo več pomembno, kako je z menoj, važno je bilo biti na miru in uživati. Užival sem in nato spoznal, kaj pomeni »come down...«. Drhtel sem kot šiba na vodi, poskušal sezut čevelj, a odprl predal na mizi. Bal sem se, da bi me kdo odkril. Zjutraj sem stekel v prvi bar in naročil žganje. Ne zato da bi ga spil, ampak zaradi prikrivanja. Z žganjem sem spral grlo in odšel varen na ulico... Nihče ne bi mogel reči, da sem prejšnji večer jemal drogo, dišal sem po alkoholu...

- Kaj vam je droga povzročila?

- Poslušajte, tega ni lahko opisati. Jaz doktorjem ne morem opisati mojega stanja. Oni govorijo o drogi na podlagi svojih priročnikov. In tu se grdo motijo. Droga daje najprej tisto, kar si človek želi, oni je niso nikoli poskusili... Vsakemu »narkiču« lahko povem dve

stvari. Zamislite si tisto fenomenalno japonsko železniško kompozicijo samo na eni tračnici, ki drvi s fantastično hitrostjo. Kadar se prične »come down« imate vtis, da je tračnica, ki je bila v začetku zlata, postala navadna jeklena, zatem lesena, papirnata in na koncu, da ta vlak drvi po samih pragovih. To je droga...

Seks ni vse

- Kaj se vse dogaja, ko enkrat droga zavlada razumu? Nevezan spolno občevanje, ali se to izraža pri drogiranih ljudeh? Moj sogovornik je bil iskrenejši kot sem pričakoval:

- Vidite, vi sprašujete konkrete podatke. Jaz nisem gledal na uro in ne vem, kdaj me je droga ujela. Niram pojma niti kdaj sem postal normalen... med tem časom je bilo vsega. Ženske so plesale okoli mene... lepše kot v katerem koli harem. In jaz sem doživjal neštete orgazme. Nič točneje ne bi mogel povedati, tudi kadar bi to hotel. Sigurnem sem samo v tem, da sem bil vedno iniciator...

- A ženske?

- One so bile z nami. Pile so čaj in ostajale z nami nekaj dni, dokler smo »leteli«. Danes, ko razmišljam o njih, prihajam do zaključka, da so defektni. Zakaj? Emocionalno so osiromašene. Se vam zdi normalno, da se smatra seksualni akt kot stisk roke, pozdrav? Mi smo še naprej ostali dobri prijatelji, a nič več. Ta skrajna meja človeške intimnosti za njih ne obstaja. One so odšle predaleč... Morda niso povsem izgubljene, morda... Nekaj podobnega se je zgodilo z menoj, jaz se ne morem zaljubiti... Morda bi to bila rešitev, morda?

- V čem je torej smisel izmenjave parov?

- V vsem. Če nič drugega, dela to stvar zanimivo. One so tu, so nuja, mi jih cenimo, pozorni smo do njih. Ostajajo pa razočarane, mi nismo krivi... Droga nas drugače usmerja. Razočarali smo moški rod. Pogosto se dogaja, da smo mi prej odplavali. Kdo bi tedaj mislil na seks!

Črni »come back«

- Po vsakem odklopu sledi streznjenje. To ni vedno enostavno – posebej pri narkomanu. Alkoholike napadajo netopirji in plazilci, ki izvirajo iz lukenj v zidu, a narkomane? Naš novi znanec se zvija, ko ga to sprašujem.

- Do tega trenutka je vse dobro. Morda je to alarm... Prenehala je zadetost, prenehala je vse. Ni več prelepih bar, občutkov lebdenja. Od kjer ste prišli, tja se vračate. Pričakajo vas pajki, ljudje brez glav, ljudje iz žezele... Vi niste več vi! Z vami se pogovarjajo zidovi, pohištvo. Vaše skrbi vas začnejo preganjati, aktivno, konkretno na vsakem koraku. Svet se zaradi tega ne spremenil, ker ste jemali drogo. Ne, zamenjali ste se vi. In to je huda resnica. Če si zavesten »narkič«, prideš do tega, kar sem jaz spoznal. Tisto zunaj je enako kot prej. Vaša privatna mala vojna, ki ste jo vodili z družbo, se je končala s porazom. Niste več razpoloženi, da se pošalite do hudiča, Aristotela ali Einsteina. Vi ste trudni, žejni nečesa, občutite nekaj, kar vam primanjkuje, kar vam droga ni omogočila.

- Kaj bi to lahko bilo?

- To ni lahko... Vsak od nas se spominja neke nedoraslosti, okrnjenosti svoje osebnosti. Morda ljubezenske, zaznavanje... Ne vem. Verjemite mi, da ne vem. Jaz sem na primer zbežal od doma s petnajstimi leti... Nekaj doma ni delovalo. Danes vem, da sem zgrešil, da je bila to popolna nerazumna odločitev... odšel sem in še vedno odhajam. Na tej poti sem odkril drogo.

Biti nekdo in nekaj

Predlagali so našemu znancu, da se obrije, da skrajša lase, vendor je to on vzvraženo odbil. Smatral je, da se s tem ogroža njegov zgleđ. Zakaj?

- Človek mora živeti svoje življenje in nihče nima pravice ga pri tem omejevati. In ti dolgi lasje in brada? Zakaj nismo odpeljali pri

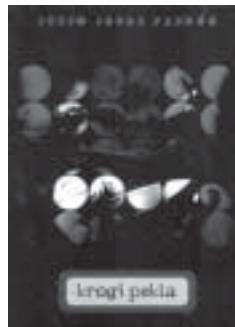
Prevodi španskih pesnikov

Justo Jorge Padron

Krogi pekla

(Center za slovensko književnost, zbirka Aleph/70, Ljubljana 2001)

Justo Jorge Padron (1943) je španski pesnik, ki z ozirom na svojo starost pripada Generaciji 70. Le ta je preživelu krizo in padec frankizma in si je poiskala nove poti za svojo ustvarjalnost že v novih socialnih in duhovnih razmerah. Zbirka pesmi Krogi Pekla, 1976, je povzročila pravo evforijo in je bila doslej prevedena v številne svetovne jezike. Hrepenenje, spomin in spominjanje: prava resničnost sodobne poezije. Pesnik piše, da bi znova oživel čustva, ki ga postavlajo v pravo razmerje z občutljivim spominom. S Krogi pekla je Padron uvedel v špansko poezijo novo temo: svetovno zlo, bedo, ničevost, razpadanje sveta in posameznika. Pravi pekel je torej v pesniku in torej v vsakem človeku, saj pesnik predstavlja vse ljudi: *Človek sem!/ V meni so vsi ljudje*. Celotna knjiga je zaključen simbol človekove usode, občuten v svoji skrajnosti in definiciji, sklenjen in brez izhoda. Z zbirko Krogi pekla dobivamo prvo knjižno izdajo Padrona v slovenščini. Prevod in spremna beseda knjige Krogi pekla so delo Cirila Bergleza.

Luis Cernuda

Želja in resničnost

(Škuc Lambda, Ljubljana 2001)

Mladi pesniški generaciji, zbrani pod imenom Generacija 27, je poleg Lorce, Aleixandra, Albertija, pripadal tudi Luis Cernuda (1902-1963). Osrednja tema njegovega pesniškega opusa je izrazito romantična in obenem večna, to je boleč spopad med hrepenenjem, svobodo in omejitvami, med željo in resničnostjo, ali povedano drugače, med pravili in družbenimi normami in človeško prisilo. Predvsem pa je Cernuda

drugih toliko smeti?! Jaz bom odšel iz te bolnišnice čez nekaj mesecev. Izpustili me bodo ozdravljenega in pripravljenega za novo življenje. Ali hočem uspeti v mojem nastajanju? Lepo je biti nekdo in nekaj... da vi odločate o nečem in ne drugi o vas.

- Ali se vam ne zdi, da se vsak odloča sam o sebi?

- Da, na nek način je tako. Jaz sem postal narkoman po lastni odločitvi. Bežal sem od doma, ker sem to hotel... Tu sem, ker je to moja želja... Ni važno, po koliko je droga, ali kapsula LSD po 20.000 starih dinarjev ali gram hašiša 1.000 dinarjev, važen je namen. Jaz sem se drogiral zato, ker sem to hotel... drogiral sem se zato, da mi bo lepo. V teh trenutkih sem pozabil na svet, ki me obkroža. Vse kar sem si zaželel, sem dobil, celo več, tisto, kar je prekašalo moja pričakovanja. Seveda bilo mi je tudi slab, bruhal sem in iskal svoje oči na tleh. Nisem jedel in nisem spal... Propadal sem, ampak po svoji želji. Ne pozabite, po svoji želji sem prišel sam tudi sem...

- Vi niste prvič v bolnici?

- Točno. Šestič me zdravijo. Na začetku so bili zdravniki

ljubezenski pesnik. Ljubezen pojmuje kot strast in silo, ki teži h komunikaciji, tako duhovni kot erotični, z osebo kateregakoli spola. Cernuda ni svoje homoseksualne ljubezni nikoli prikrival in ni znal, ne govoril o kaki drugi ljubezni. Kar je počel z občudovanja vrednim pogumom, če pomislimo na špansko okolje in še posebej španski literarni milje, ugotavlja v spremnem eseju Octavio Paz.

Izbor pesmi posega v celoten Cernudov pesniški opus, od Obrisa vetrja iz leta 1927, do zadnje pesniške zbirke Obup Himere iz leta 1963.

Pesmi je zbral in prevedel Ciril Berglez.

Pere Calders

Kronike prikrite resnice

(Center za slovensko književnost, Aleph 71, Ljubljana 2002)

Katalonski pisatelj Pere Calders (1912-1994) sodi v tisto generacijo evropskih pisateljev, ki so jih usodni pretresi stare celine v 20. stoletju zadeli v polno. Zgodbe, ki jih vsebuje zbirka Kronike prikrite resnice, so začele nastajati v Barceloni konec tridesetih let 20. stoletja, dokončane pa so bile v začetku petdesetih let v Mehiki. Prvič je bila zbirka objavljena leta 1955 kot eno redkih literarnih del v katalonščini.

Največja vrednost Caldersove literature gotovo pripada njegovi izpiljeni tehnički pripovedi. Večina zgodb je podanih skozi optiko prvoosebnega junaka. Vojna, kot nekaj česar ni mogoče ne predvideti ne nadzorovati, je zato osrednja tema zbirke, čeprav jo neposredno morda zasledimo le v zgodbi *Jasno zavedanje*. Caldersova literatura je vedno znova aktualna, saj nas nenehno sili, da si o svetu, ki ga prikazuje, ustvarimo lastno mnenje. Zaman bomo brskali za epskim pogledom ene same zavesti, edino kar nam Calders ponuja je neskončna množica nepopolnih junakov, ki nam poskušajo posredovati svojo okrnjeno inačico neke zgodbe. Literatura skratka, kot zvest odsev neke resničnosti, pa čeprav ne zahteva zase statusa angažirane umetnosti in ni zvesta pravilom, ki uravnava resnični svet.

Prevod in spremno besedo je pripravila Simona Škrabec.

Izbor knjig je pripravila Varja Velikonja.

dvomljivci. Sumili so, da igram... Danes je moja diagnoza postavljena, poznajo jo zdravniki in poznam jo jaz. Jaz sem narkoman! Preizkusil sem vse mogoče droge, ki se dobijo na naši zemlji. Ali so mi všeč? Da, dobre so. Moj »come back« je vse težji, vse manj verjeten. Bojim se, da ponorim. Vsakodnevno spremjam psihiatrične primere, ki dospejo v bolnišnico. Če bi tudi mene privedli v takem stanju... A potem? Kaj potem? Nič ni tako grozno, kot izguba razuma. Živite in vegetirate in nimate pojma da živite? Kaj vam je potem vredno da živite? Fant, ki to nikoli ni bil, se je sprehodil po dolgem belem hodniku psihiatrične bolnice, nezadovoljen in sam. Njegove samote ni še nikoli nihče zmotil...

Zamisli si to kot zgodbo, intervju skozi čas, vstavi svoje besede - pomen, poišči nekaj lepega.

Želim ti lep mesec brez droge, ki ga promovira urad za Droege RS.

Boštjan Rupnik

Mreža poezije

Vsako obdobje ima svoje muhe. Mladost ni nikoli lahka. Je nabita. In je moja. Najlažje jo opišem z občutji, ki se menjavajo kot letni časi. Ciklično. Zato se tudi ne bojim zanjo. Ker vem, da se bo vrnila. Kot Feniks.
M.Klavora

Criticize your friend in private and praise him in public.

UTRINKI IZ DEŽELE SANJ

Človeško življenje je kakor potovanje misli.
Od nekje...nekam...daleč...
saj razdalja ne obstaja...
vse je fluidno kakor sanje,
vse je mogoče v tem filmu univerzalnega spomina...
Konstrukcija...kreacija...

NIKOLI NE ODNEHAJ

SLEDITI SVOJI SReČNI ZVEZDI!

KAMORKOLI ŽE GREŠ....

M.Juh

LOVE RULES

Vonj prepletenega telesa
prepleta štrene srca,
Odpira vrata v raj,
v sijaj prvega žarka
hladnem nočnem nalivu.
Tu skupaj stopava v nova jutra,
dneve, večere...
Skupaj si deliva to majceno sobo
z razgledom na vesolje.
Katarina

Riprendi l'amico in segreto e lodalò in palese.

PREPIR

Adam:«Na začetku je bilo dejanje.
nekdo je nekaj naredil,
nato pa še obžaloval,
da je tisto sploh storil.«

Eva:«Ne, na začetku je bila beseda.

Nekdo je preveč klepetal
in to je tista božja beda,
da v tišini ni zdržal.

ČrniVran

LJUBEZEN VODI

Ko ga ni je dobro.
ko je, je boljše.
Kdaj prepričale so besede?
Poljub že,
seks še,
le pogled ne laže,
ko ogledalo mi kaže
Če ga ni preživim
toda, ko je, živim.

Ribica

Tadle deinen Freund unter vier Augen und lobe ihn vor allen.

EKOLOGIJA

Če bi tišina lahko govorila, bi kričala,
na dan bi zbruhala vse tvoje podobe.
....gomazenje...
Širil bi se smrad,
od jeze bi zgorel kontejner.
Bližala bi se ekološka apokalipsa.
Morda je bolje,
da tišina molči.
Tudi jaz molčim -
tako ohranim svoje okolje čisto.

McError

SAM JEJ SADJE

Učenec se je nekoč pritoževal učitelju:
»Pripoveduješ nam zgodbe, nikoli pa
nam ne razodeneš njihovega pomena.«
Učitelj je rekel:
»Kako bi ti bilo všeč, če bi ti kdo ponudil
sadje, pa bi ga prežvečil, preden bi ti ga dal?«
NIHČE NE MORE NAMESTO TEBE
NAJTI TVOJEGA SMISLA.

A.DeMello

Pot ne bo lahka, kot ni življenje nasploh. Toda, mar ste že videli kravo, ki bi živela le od štiriperesnih deteljic?
V.Ščuka

Kam naj se dam? Na Mostovno?

1.teden na Mostovni: brez AKcije ni REakcije

23.11. – 30.11.2002

23.11.

Predavanje ob 19.00

Rastko Močnik: Alternativa in teorija v sedanji politiki
Znani slovenski sociolog bo imel uvodno besedo v ciklusu predavanj Lahko nekaj vprašam?. Predavanja bodo obravnavala idejo politike, sodelovanje pri odločanju in alternativne načine političnega delovanja.

ob 21.45 Otvoritev razstave fotografij **Mostovna in time**

koncert ob 22h

Rambo Amadeus (Jugoslavija)
"Največji raper na Balkanu",
"jugoslovanski Frank Zappa" ... ali zgolj najkontroverznejši avtor nekdajnega skupnega kulturnega prostora? Po skoraj dveletni odsočnosti se Rambo spet vrača v Slovenijo, z novo ploščo in novimi osupljivimi domislicami.
Info: www.ramboamadeus.com

24.11. **Nova grupa:** gledališka predstava **Philip Glass kupuje komad kruha**, Z & GUZK (glasbena skupina) – oboji Zagreb, Hrvaška

Nova grupa – gledališka predstava mladega neodvisnega gledališča iz Zagreba, ki ga sestavljajo člani nekoč bolj znanega Schmrtz Teatra. Osnovna ideja multimedijske predstave je igrat z minimalistično in repetativno glasbo Philipa Glassa, vendar z namenom da se eksperimentira s telesi in glasovi igralcev/lk, ter se tako iz njih istočasno ustvari glasbeni instrument in objekt, ki pleše (oz. se giblje).

Zvonko i Gradski ured za kulturu – tudi glasbena skupina Z&GUZK izhaja iz glasbene sekcije bivšega Schmrtz Teatra. Sloves pa si postopoma pridobiva s pristimi koncertnimi nastopi v katerih združujejo kabaretini šarm, rockovsko neposrednost, punkersko angažiranost, bogate odrske izkušnje in izvirno scenografijo. Kabaretna rockovska poslastica s punkerskim pridihom, torej...

Info: www.geocities.com/zvonkoiguzk

Masovna

p.p.1

5000 Nova Gorica

25.11. Bes in razgrajanje namesto umirjene svobode
Skozi drveče ritme, neurotične melodije in brezkompromisno jezo vas bosta z neusmiljeno energijo popeljala **DJ Wowcka & DJ Rumi** s svojim izborom punk/HC/metal skladbic!

26.11. Rimani, urbani, getoizirani in glasni hip-hop **DJ Pips, DJ P.r.o.**

27.11. Garraža, surf, rock in kratki filmi **DJ Tomas**, izbor filmov Boco&co.
28.11. Džungla, karibske omamne vonjave in šepec reggaeja DJ Dubbud

29.11.

Predavanji ob 19.uri.

Tonči Kuzmanič : Politika nekoč in danes (Grki in globalizacija)

Vlasta Jalušič : Ali je participativna politika sploh možna?

V okviru predavanj Lahko nekaj vprašam se bo Kuzmanič vrnil h korenimam politike in poskusil primerjalno obdelati današnjost, Jalušičeva pa bo razglabljala o možnostih soodločanja.

Koncert ob 22h: **RX:TX influences vs. Audiworx**

Nastopajo: Audioworx, DJ Ivol in DJ Miha Klemenčič (Random Logic) Prva slovenska založba konceptualne elektronske glasbe **RX:TX** se je razvila v okviru zavoda Projekt Atol in funkcioniра kot platforma za konkretno povezave med umetnostjo, visoko tehnologijo in znanostjo, kot katalizator tesnih sodelovanj med slovenskimi in tujimi umetniki ter kot producent eksperimentalnih umetniških projektov. Info: www.rx-tx.org

Audioworx

Multimedija produkcija projekta Audioworx je v zadnjem času vse bolj zaznavna v različnih medijskih oblikah, v katerih se združujejo elektronska techno/industrial/breakbeat glasba in video. Na Mostovni bo projekt premierno predstavljen novogoriškim poslušalcem.

V sodelovanju s festivalom Pixxelpoint, zaključek festivala.

30.11. Koncert: **Scuffy Dogs + Cariniki** (Ljubljana)

Domača punk klapa je posnela dva albuma, planetarno zaslovela s spotom Vesolj-ska in po dveh letih se vrača na kraj zločina omenjenega spota, ki so ga uspešno »prodali« za izdelek produkcijске hiše Wo Ko Do iz Hong Konga. Da vsi punkerji danes ne misljijo, zvenijo in izgledajo enako, nam bodo tokrat dokazali »superbend« Cariniki iz prestolnice Ljubljane. Esada baje ne bo zraven!

POŠTNINA PLAČANA PRI
POŠTI 5101 NOVA GORICA

TISKOVINA